



แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง
อำเภอนิคมน้ำอุ่น จังหวัดสกลนคร

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

แนวทางการขับเคลื่อนจริยธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเนินนาคู จังหวัดสกลนคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. หลักนิติธรรม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรใช้อำนาจหรือบริหารงานตามกฎหมาย และระเบียบ รวมถึงข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีอยู่ โดยเคร่งครัดและไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะต้องดำเนินการอย่างเท่าเทียม ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึง ๒ องค์ประกอบย่อย ได้แก่

- ๑) นิติธรรม (Rule of Law)
- ๒) ความเสมอภาค (Equity)



๑.๑ นิติธรรม (Rule of Law)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงาน โดยยึดอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความชอบธรรม คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวอย่าง **ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่**

๑.๑ นิติธรรม



Do's

ผู้บริหารและบุคลากรของ อบท ปฏิบัติหน้าที่และบังคับใช้กฎหมายในการบริหารงานบุคคล การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การตรวจข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ การบริหารการเงิน การคลัง การพัสดุ และการจัดบริการสาธารณะ ฯลฯ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับ อบท.



Don't's

อบท. ดำเนินงานโดยไม่คำนึงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ เห็นแก่ประโยชน์ของตนเอง และพวกพ้อง มีการแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ได้บังคับบัญชา หรือใช้ดุลพินิจนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดในการบริหารงานและจัดบริการสาธารณะ เช่น อนุญาตก่อสร้าง โดยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมอาคาร หรือเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อไม่ต้องการปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด



๑.๒ ความเสมอภาค (Equity) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบริการสาธารณะและบังคับใช้กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับอย่างเท่าเทียมไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่แบ่งแยกเพศ ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา ตลอดจนสภาพและสถานะของบุคคล ทั้งทางร่างกาย เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งคำนึงถึงโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง และเป็นที่ยอมรับของประชาชนในท้องถิ่น

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



1.2 ความเสมอภาค



Do's

1. อบปท. จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ และจัดบริการสาธารณะที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นทุกกลุ่มอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน

2. อบปท. จัดบริการสาธารณะโดยคำนึงถึงฐานข้อมูลต่างๆ เช่น ข้อมูลประชากร ภูมิศาสตร์ ทรัพยากร เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ รองรับการจัดบริการสาธารณะอย่างเหมาะสมและทั่วถึง



Don'ts

1. ผู้บริหารและบุคลากรของ อบปท. มีการเลือกปฏิบัติในการบริหารงาน เช่น การประชุมประชุมชมชมนัดอื่น เลือกเชิญเฉพาะพวกพ้อง เครือญาติ เพื่อบริหาร และรวมจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สัมมนาโครงการ/กิจกรรมต่างๆภายในแผนพัฒนาท้องถิ่น และข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ มีลักษณะก้ำกึ่งไม่ชอบด้วยเหตุผล

2. อบปท. ละเลยการจัดทำหรือปรับปรุงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เช่น ฐานข้อมูลข้อมูลทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และอื่นๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนเกิดความเหลื่อมล้ำ ไม่ครบถ้วนและซ้ำซ้อน

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



1.2 ความเสมอภาค



Do's

3. อบปท. มุ่งพัฒนาระบบการให้บริการเพื่อให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนให้เท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลเพศ เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และสถานะทางร่างกาย เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ ทั้งนี้ยังมีการนำแนวคิดวิธีการในการบริหารจัดการที่ดี และเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น เช่น จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน คู่มือประชาชน การจัดทำเว็บไซต์ การจัดทำระบบแผนที่นำทาง



Don'ts

3. อบปท. ละเลยการดำเนินการตามกระบวนการปฏิบัติหรือการจัดทำคู่มือการให้บริการตามกฎหมายอย่างเหมาะสม ทำให้การบังคับใช้กฎหมายและการจัดบริการสาธารณะเกิดความเหลื่อมล้ำขึ้นอยู่กับ/ถูกควบคุมโดยดุลยพินิจของผู้ปฏิบัติฐานและคน ทำให้ประชาชนไม่อาจเข้าถึงบริการได้อย่างเสมอภาคและรวดเร็ว เช่น ไม่มีการปรับปรุงข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติประกาศใช้แล้วสมัย ไม่ปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างบริหารงานและกระบวนการทำงาน



การแก้ไขปัญหาค้นหาไร้สถานะทางทะเบียน

CASE STUDY

ปัญหาพบไร้สัญชาติ ไร้สถานะทางทะเบียน มีขึ้นที่ อ.โนนสูง จ.นครราชสีมา โดยตรง ซึ่งกลุ่มคนดังกล่าวเป็นผู้ถือเอกสารหลักฐานการเกิดมาเรียบร้อยแล้วแต่ไม่สามารถนำเอกสารดังกล่าวไปขึ้นทะเบียนได้ เนื่องจากเจ้าพนักงานขึ้นทะเบียนในการตรวจเช็ค สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและทั่วถึง โดยการจัดทำแผนได้ร่วมกับมีการประชุมร่วมกับกลุ่มอาสาสมัครผู้ดูแลการ เจ้าหน้าที่ของเทศบาล และประชาชนในพื้นที่ได้พบและแจ้งปัญหาและหาทางทะเบียนและบัตร เพื่อสำรวจตรวจสอบปัญหาและการแก้ไขของผู้อยู่อาศัย รวมทั้งประสานงานกับฝ่ายสอบสวนและสำนักงานทะเบียนและบัตร กองทะเบียนราษฎรและทะเบียนราษฎร์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการของประชาชน ผู้ปกครองหาทะเบียนที่ไม่มีเอกสารประจำตัวประชาชนไม่ได้รับการกำหนดสถานะตามกฎหมายและได้แจ้งให้ต่างๆ จากภาครัฐเพื่อขอตรวจพบเอกสารพิสูจน์ตัวตน โดยที่หนังสือความเสมอภาคและสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถ ช่วยเหลือกลุ่มผู้ขาดไร้และผู้อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมือง 1,255 คน

กรณีศึกษาที่สำคัญต้องไม่ให้น่า น่าจับตามองส่วนท้องถิ่นมีธรรมชาติความหลากหลายและความเสมอภาค โดยคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชน



๒. หลักคุณธรรม

บุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพึงมีจิตสำนึกความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในศีลธรรม คุณธรรม ต้องยึดมั่นในประมวลจริยธรรม ของท้องถิ่น รวมถึงมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่ง

๒.๒ การปฏิบัติตามหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of Interest)

บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นผลประโยชน์สาธารณะเป็นที่ตั้ง โดยไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ไม่นำทรัพย์สินของราชการไปเป็นของส่วนตัวหรือนำไปให้กลุ่มหรือพวกพ้อง รวมทั้งต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ของตนและต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่อันจะเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ได้

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



๒.๒ การปฏิบัติตามหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์



Do's

1. อปท. มีมาตรการ/แนวทางป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งจ้างในงานนั้น ๆ เช่น กำหนดให้มีการจัดทำแบบรับรองการตรวจสอบการเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา



Don'ts

1. ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการของ อปท. บัณฑิต หรือ อปท. ขึ้น โดยมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการค้ำคองแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน เช่น ในขณะที่ดำรงตำแหน่งทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง / จ้างบุคคลเข้าทำงาน หรือทำกิจการประเภทต่างๆ กับ อปท. ที่ตนสังกัด หรือ อปท. ขึ้น ไม่ว่าโดยตนเองหรือผ่านทางผู้อื่นที่มีความสัมพันธ์ทางการบริหารการปฏิบัติงาน ผู้ถือหุ้น หรือญาติ พวกพ้อง

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



๒.๒ การปฏิบัติตามหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์



Do's

2. อปท. มีแนวทางปฏิบัติ และแจ้งข้อพึงระวังต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้หรือรับของขวัญ และทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้กับในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ การแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจหรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันสังคม เช่น

- การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและไปเป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมูลค่ามากกว่า 3,000 บาท ต้องรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าวต่อหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของตน หรือ
- เลิกรับสร้างให้บุคลากรเกิดทัศนคติในการประพฤติปฏิบัติตนทั่วไปในการแสดงความยินดี การแสดงความปรารถนาดี การแสดงความต้อนรับ หรือการแสดงความเสียใจในโอกาสต่างๆ ตามปกติ ประเพณีนิยมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐพยายามใช้วิธีการแสดงออก โดยใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือใช้เงินแสดงความเสียใจแทนการให้ของขวัญ

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



๒.๒ การปฏิบัติตามหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์



Don'ts

2. ผู้บริหาร และบุคลากรของ อปท. รับหรือรับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ โดยมีเจตนาที่จะแลกกับการอำนวยความสะดวก/การปฏิบัติงาน/ประโยชน์อื่น ๆ เช่น การเรียกรับส่วนแบ่งจากเงินโบนัส การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้จ้างจ้าง รวมทั้งการละเลยต่อการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การให้หรือรับของขวัญ และการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ



ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



Do's

3. อปท. จัดทำคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการ รวมทั้งกำหนดกลไกในการติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติงานระเบียบของการใช้และการมีทรัพย์สินของราชการอย่างเคร่งครัด วางระบบการจัดทำทะเบียนการเบิก ใช้ทรัพย์สิน ทะเบียนการมีทรัพย์สินของราชการอย่างเป็นระบบ และง่ายต่อการตรวจสอบ



Don'ts

3. อปท. ขาดการกำกับติดตามตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการ และไม่มีการดำเนินการควบคุมทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์ และเบิกจ่ายพัสดุครุภัณฑ์ไว้เรียบร้อยแล้ว ไม่มีการจัดพัสดุงาน การตรวจพัสดุประจำปีโดยเปิดเผย อันส่งผลให้มีการใช้เวลา ทรัพย์สิน หรืองบประมาณของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน ยุติธรรม หรือความพอใจ เช่น มีการนำรถยนต์ส่วนตัวไปใช้ไปรับส่งส่วนราชการนำเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ กลับไปใช้ส่วนตัว โดยไม่ได้เป็นการใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ



อนุมติจัดจ้างให้พวกพ้องเป็นคู่สัญญากับเทศบาลเพื่อประโยชน์ของตน

CASE STUDY



นายกเทศมนตรีได้อนุมัติจัดจ้างโดยวิธีพิเศษให้พรรคพวกของตนไปดำเนินการกำจัดขยะในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล ด้วยการว่าสัญญาจ้างบุคคลหนึ่งที่มีรู้จักกันเพื่อเป็นผู้รับจ้างกำจัดขยะในราคาจ้างเหมาเป็นเงิน 120,000 บาท ทั้งที่บุคคลนั้นเป็นช่างตัดผมไม่มีที่ใดสำหรับไปเป็นที่ขยะ และไม่มีเครื่องมือในการกำจัดขยะเลย โดยนายกเทศมนตรีได้ส่งการให้พนักงานและรถของเทศบาลไปตัดกิ่งต้นไม้และนำขยะไปฝังกลบในที่ดินของบิดาของตนแล้วเบิกจ่ายค่าจ้างกำจัดขยะมาเป็นประโยชน์ของนายกเทศมนตรีเสียเอง ศาลฎีกาพิพากษาว่า นายกเทศมนตรีปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ลงโทษจำคุก 6 ปี

กรณีศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึง การบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ยึดหลักคุณธรรม คำในการจัดจ้างให้แก่พวกพ้องเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง



อนุมติจัดซื้อที่ดินราคาสูงกว่าราคาที่ขายจริง เพื่อประโยชน์พวกพ้อง

CASE STUDY

เจ้าของที่ดินรายหนึ่ง จะขายที่ดินให้แก่ลูกเขยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในราคา 220,000 บาท ลูกเขยของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จึงได้ปลอมลายมือชื่อของเจ้าของที่ดินรายนั้นไปบนตราขายที่ดินเป็นเงิน 594,000 บาท เพื่อนำไปยื่นต่อองค์การบริหารส่วนตำบล จากนั้น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ใช้อำนาจอนุมติจัดซื้อที่ดินดังกล่าวในราคาสูงกว่าที่เจ้าของที่ดินรายนั้นต้องการจะขาย และนำเงินส่วนต่างไปเป็นประโยชน์แก่ลูกเขยของตน

ศาลฎีกาพิพากษาว่า การกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการเอื้อประโยชน์แก่ลูกเขยของตน และแสวงประโยชน์โดยมิชอบ ทำให้ราชการได้รับความเสียหายต่อชื่อที่ดินในราคาสูงกว่าที่ควรจะเป็น จึงมีความผิดฐานเจ้าพนักงานมักทำที่ซื้อขายให้ต่ำกว่าในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียความแฟ้ง ตามประมวลกฎหมายอาญาลงโทษจำคุก 3 ปี 9 เดือน

กรณีศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึง การบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ยึดหลักคุณธรรม ขาดจิตสำนึกของการมีคุณธรรม ผิดวินัยประมวลจริยธรรม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง

โทษคดี

๓. หลักความโปร่งใส

บุคลากรของ อปท. ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา รวมถึงการมีวัฒนธรรม และค่านิยมขององค์กรที่ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและสื่อสารกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงข้อมูลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเป็นปัจจุบัน และจัดให้มีการวางระบบเพื่อให้ประชาชน และภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคมสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของ อปท. ได้โดยง่าย การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของ อปท. ที่มิ

ความชัดเจน เป็นระบบ เป็นที่เข้าใจ รับรู้ และคาดการณ์ได้ของสังคม ซึ่งต้องคำนึงถึงความโปร่งใส ๓ ด้าน ได้แก่

- ๓.๑) ด้านการบริหารการเงิน การคลัง และการพัสดุ
- ๓.๒) ด้านการบริหารงานบุคคล
- ๓.๓) ด้านการจัดบริการสาธารณะ/การบริการประชาชน

3

ความโปร่งใส

ความเปิดเผย สูงสุด ตรงไปตรงมา การมีวินัยบรรทัดฐานที่ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารกับประชาชน เมื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงข้อมูลต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และการจัดให้มีระบบเพื่อใส่มาตรการกำกับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้โดยง่าย

การบริหารการเงิน / การคลัง

ดำเนินการตามกฎหมายอย่าง
ตรงไปตรงมา

ให้ความสำคัญกับการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสาร

การบริหารงานบุคคล

ดำเนินการตามหลัก ก่อให้เกิด ความโปร่งใส
เชื่อมโยงกับข้อมูลในระบบ

มีมาตรการกำกับดูแล การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ตามหลักข้อมูลข่าวสาร

การจัดบริการสาธารณะ/ การบริการประชาชน

ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการ
สาธารณะได้อย่างสะดวก
รวดเร็วและเปิดเผยข้อมูล

๓.๑ ด้านการบริหารการเงิน การคลัง และการพัสดุ

ในการจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี การจัดหารายได้ การรับเงิน การใช้จ่ายเงิน ตลอดจนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของ อบท. ต้องดำเนินการตามกฎหมายตรงไปตรงมา มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยต้องให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารขั้นตอน การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการคลังของ อบท.ผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบท.

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

๑.๑ ด้านการบริหารงานการเงิน การคลัง และการพัสดุ



Do's

1. อบท. เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการเงิน การคลัง และการพัสดุ ให้ประชาชนได้รับทราบผ่านเว็บไซต์ และช่องทางต่างๆ ตามขั้นตอนของพื้นที่ เช่น แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี รายงานการดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี รายงานสรุปการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ตามวงรอบที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือจัดหาพัสดุ และการรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบ

Don'ts

1. อบท. ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และไม่มีการเปิดเผยต่อประชาชน หรือ มีการเปิดเผยแต่ไม่คำนึงถึงว่าประชาชนจะสามารถเข้าถึงหรือรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้น ได้หรือไม่ เช่น มีการเปิดเผยในเว็บไซต์ที่มีการปิดกั้นข้อมูล ทำให้ประชาชนหรือบุคคลทั่วไปไม่สามารถเปิดดูรายละเอียดของเอกสาร หรือมีการเปิดเผยข้อมูลเมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

๑.๒ ด้านการบริหารงานบุคคล และการพัสดุ



Do's

2. อบท. มีการจัดการประชุมเพื่อเปิดเผย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมเพื่อจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถติดตามการดำเนินงานได้ เช่น จัดให้มีการถ่ายทอดสดการประชุมสภาท้องถิ่น ในเรื่องงบประมาณ หรือเรื่องที่มีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ ผ่านช่องทางข่าวสารทางสื่อมวลชน/วิทยุชุมชน/เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์

Don'ts

2. อบท. ไม่มีการแจ้งให้ประชาชนทราบถึงวิธีการใช้สิทธิการเข้าร่วมฟังการประชุมสภาท้องถิ่น ไม่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุมและการดำเนินงานของสภาท้องถิ่น รวมถึงมีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงการประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์โดยไม่มีการประชุมแจ้ง

๓.๒ การบริหารงานบุคคล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบการสรรหา คัดเลือก แต่งตั้ง เลื่อนระดับ และการให้คุณให้โทษแก่บุคลากรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้รวมทั้งเปิดเผยหลักเกณฑ์ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลเป็นก้าต่อไป เพื่อให้ประชาชนหรือบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสะดวก

ตัวอย่าง **ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่**

๓.๒ ด้านการบริหารงานบุคคล



Do's

อปท. มีกระบวนการบริหารงานบุคคลที่ได้มาตรฐาน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ครอบคลุมทุกประเด็น เช่น การสรรหา ย้าย/โอน เลื่อนชั้น/ระดับ มีกรอบรม ทิศทางสู่ฐานทุนการศึกษา



Don'ts

อปท. ไม่ประกาศหลักเกณฑ์การเลื่อนชั้น/เลื่อนตำแหน่ง/ค่าจ้างล่วงหน้า ไม่แจ้งผลการประเมินประเภทต่างๆ ให้ผู้ถูกประเมิน/ผู้เข้ารับการคัดเลือกทราบ และไม่เปิดเผยตำแหน่งและจำนวนอัตราว่างเพื่อให้เกิดการย้าย/โอนที่โปร่งใส หรือหากมีการเปิดเผยก็จะประกาศให้ทราบในวงจำกัดเท่านั้น

๓.๓ การจัดการบริการสาธารณะ/การบริการประชาชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะ หรือบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้อย่างสะดวก รวดเร็วและเปิดเผยทุกขั้นตอน

ตัวอย่าง **ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่**

๓.๓ ด้านการจัดการบริการสาธารณะ/การบริการประชาชน



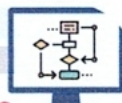
Do's

อปท. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทํารับการสาธารณะหรือการให้บริการต่าง ๆ รวมทั้งประกาศเผยแพร่ขั้นตอน/กระบวนการระยะเวลาแล้วเสร็จให้ได้รับทราบ รายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงานเป็นระยะผ่านสื่อหรือมีประชาชนสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่



Don'ts

อปท. ขาดการประชาสัมพันธ์/เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทํารับการสาธารณะและชี้แจงสิทธิของประชาชนในการใช้บริการต่างๆ ให้ได้รับทราบ หรือประชาสัมพันธ์แต่ไม่คำนึงถึงความสะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูล เช่น ไม่มีการชี้แจงสิทธิ ขั้นตอน เอกสารแนบผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการ การอนุมัติ อนุญาต



โครงการระบบข้อมูลสาธารณะโปร่งใส พร้อมก้าวไปกับเทศบาลเมืองลำพูน

CASE STUDY

เทศบาลเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ได้ร่วมสำคัญในการสำรวจความโปร่งใสของหน่วยงาน โดยนำหลักการบูรณาการคืนใจของเทศบาลเป็นนโยบายเป็นเมอ ู เน้นการสื่อสารข้อมูลนโยบายและการดำเนินงานของเทศบาลให้ประชาชนได้รับทราบ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเป็นสื่อกลางสาธารณะ มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารจากประชาชนมาแจ้งปัญหาและ การขอเสนอแนะความ ต้องการของประชาชนอย่างทันท่วงทีผ่านเว็บไซต์ มีแอปพลิเคชันออนไลน์ และเว็บไซต์บนคอมพิวเตอร์รับแจ้ง ำ ทั้งข้อเสนอแนะความ ต้องการของประชาชนอย่างทันท่วงที เช่น QR Code, ไลน์ฟีด, ไลน์ ส่วนต่าง ๆ (ใช้เรื่องจัดซื้อสินค้าอุปกรณ์เทศบาลโดยออร์) รวมทั้งมีการเผยแพร่ E-book “คู่มือประชาชน” เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน อัตราค่าธรรมเนียม และระยะเวลาของขั้นตอนการดำเนินงานสำหรับสาธารณะชนอีกด้วย

นอกจากนี้ยังได้เน้นโครงการ “การบริหารงานบุคคลโปร่งใส อันเป็นระบบคุณธรรม” โดยนำหลักการมาปรับใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือการวางแผนบริหารงาน การสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้ง การเลื่อนระดับ การเลิกสมณ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การโยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง/ค่าจ้าง การให้วิทยฐานะ และการพ้นจากการเพิกถอน ให้ได้ ำ ทั้งการนำบุคคล ที่มีคุณลักษณะ มีความรู้ความสามารถ จรรยาบรรณเหมาะสมเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงในการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมาไว้ใจ เพื่อให้บุคลากรและประชาชนทุกคนได้รับรู้สถานการณ์ของเทศบาล ภายใต้แนวคิด “การบริการด้วยใจ” การบุคคลเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาบริการสาธารณะ และการสร้างความไว้วางใจในสาธารณะ จึงต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสูงสุด”

กรณีศึกษาเทศบาลเมืองลำพูนแสดงให้เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบการติดตามผลความโปร่งใส โดยมีการเปิดเผยข้อมูล การดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ และการบริหารงานบุคคล ให้ประชาชนได้ทราบผ่านเว็บไซต์บนคอมพิวเตอร์แบบ

ไม่มีการปิดประกาศเผยแพร่การสอบราคาโดยเปิดเผย

CASE STUDY

นายกเทศมนตรี และผู้ใจเมตตาของ อนุภูมิภาคตะวันตกซึ่งตั้งอยู่ในโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลจำนวน 16 โครงการ โดยได้มีการเปิดประกาศมอบหมายโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการสำนักงานเทศบาล และประชาชนมีต่อการลดราคาให้ประชาชนทั่วไปทราบ ส่งผลให้ผู้รับเลือกได้เท่าเทียมไม่ว่าจะเป็นคนจนหรือคนรวยจะได้รับรางวัลอย่างเป็นธรรม มีเพียงนักกีฬาในนามของพรรคเท่านั้น นายกเทศมนตรีพิจารณาด้วยว่านี่เป็นวิธีที่ดีของการลดราคา

ศูนย์วิจัยกสิวิทย์แจ้งว่า นายอรรถพรชัยและบริษัทรับเหมา กระทำผิดวินัยร้ายแรง โดยปลอมใบขึ้นทะเบียน
และนำรถไปจดทะเบียนทางผิดของกรมฯ ทำให้เกิดความเสียหายกับผู้อื่นและสังคมโดยรวม จึงเป็นโทษฐาน
เจตนาทำผิดกฎหมายของกรมฯ ให้บริษัทฯ ปฏิเสธการจ้าง และสั่งระงับการจ้างไว้แล้ว บริษัทฯ ได้ยื่นอุทธรณ์
และขออุทธรณ์ว่าบริษัทฯมิได้ทำผิดวินัยร้ายแรงแต่อย่างใด เพราะบริษัทฯได้ปฏิบัติตามกฎหมาย และให้บริษัทฯ
5 ปี ส่วนบริษัทฯและอรรถพรชัยก็ไม่ได้ทำผิดวินัยร้ายแรงแต่อย่างใด บริษัทฯจึงขอเพิกถอนการจ้าง จำนวน 200,000 บาท
และสั่งระงับบริษัทฯรับเหมา เป็นเวลา 3 ปี 4 เดือน จากเหตุการผิดวินัยร้ายแรง ตามกฎหมายของกรมฯ
และให้บริษัทฯ ชดเชย 2 ปี 6 เดือน จากเหตุการผิดวินัยร้ายแรง เป็นเวลา 1 ปี 8 เดือน และปรับบริษัทฯรับเหมา จำนวน
100,000 บาท

กรณีศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึง การบริหารงานและปฏิบัติงานที่ดีโดยมีตัวบ่งชี้หลักความโปร่งใส ไม่มีการล่าช้าในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามกฎหมาย ขาดความโปร่งใส เมื่อประชาชนได้สนใจและเข้าฟัง

CASE STUDY



ประเมินผลการปฏิบัติงานไม่โปร่งใสและไม่เป็นธรรม

นายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้เลื่อนเงินเดือนของปลัดเทศบาล โดยพิจารณาเมื่อขึ้นเงินเดือน ไม่มีการประกาศผลและได้มีการประชุมการปฏิบัติงาน ในแจ้งผลการปฏิบัติงาน ให้ทราบเป็นรายบุคคล ไม่ได้ออกใบรับรองเทศบาลเข้าทำงานให้ผู้ที่ทราบผลการพิจารณา ก่อนคำสั่งให้เลื่อนเงินเดือน และไม่ได้มีการจัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบแก่บุคลากรในเทศบาล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดให้ โดยได้มีการมีการปฏิบัติงานร่วมกันโดยชอบด้วยหลักเทศบาลปกครองการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานในรายเดือนว่า การดำเนินการดังกล่าวมีฐานะนายกเทศมนตรีเป็นกระดานชนวนที่โปร่งใสและไม่เป็นอมฤตย์ ดังต่อไปนี้การปฏิบัติงาน

ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษา ให้เพิกถอนคำสั่งในข้อนี้ลงชั้นต้นและอนุเคราะห์ในส่วนนี้เกี่ยวกับการเลื่อนชั้นในคดีของบรรดาผู้ฟ้องคดีให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันออกคำสั่ง โดยให้นายกเทศมนตรีดำเนินการพิจารณาเลื่อนชั้นเรียนเด็กและนักเรียนใหม่โดยไม่ให้ขาดดุลในการประเมินค่าที่เพิ่มขึ้นไป ในรอบก่อนหน้าใช้ไปประกอบการพิจารณาและให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่วันที่มีคำพิพากษา

กรณีศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึง การบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงหลัก
ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล โดยไม่เปิดเผยหลักเกณฑ์และผลการประเมิน รวมทั้ง
ประเมินผลตามอำเภอใจ ไม่คำนึงถึงข้อเท็จจริง

๔. หลักการมีส่วนร่วม

การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องยึดหลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมใน
 การตัดสินใจ โดยเปิดโอกาส ให้ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชนในท้องถิ่นได้รับรู้ เรียนรู้ และร่วมแสดงความคิดเห็น
 หรือเสนอปัญหา และประเด็นต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนา นอกจากนี้ประชาชนยังต้องมี
 ส่วนร่วม ในการดำเนินการ และร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงาน รวมถึงการแสวงหาฉันทามติร่วมกันของ
 ประชาชนภายในท้องถิ่น โดยมี ๒ องค์ประกอบย่อย ได้แก่

- ๔.๑) การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ
๔.๒) การกระจายอำนาจ

4

การมีส่วนร่วม

ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วม เมื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้เรียนรู้ และแสดงความคิดเห็น หรือเสนอปัญหาทางประเทินต่างๆ
 ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนา นอกจากนี้ ประชาชนยังต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมเป็นเป้าหมายสำคัญเพื่อแสดงความเป็นมา

การมีส่วนร่วม / การแสวงหาฉันทามติ

- การมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางนโยบาย หรือแผนงาน
- การมีส่วนร่วมในการบริการ
- การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตาม และประเมินผล

การกระจายอำนาจ

- การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ
- กระจายอำนาจไปส่ภาคส่วนอื่น

๔.๑ การมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แสดงความคิดเห็นและเสนอปัญหาภายในท้องถิ่น ในประเด็นต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนา เพื่อให้เกิดฉันทามติร่วมกัน ซึ่งอย่างน้อยควรมีส่วนร่วมใน ๓ ด้าน ได้แก่

๔.๑.๑) การมีส่วนร่วมกำหนดทิศทาง นโยบาย หรือแผนงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๑.๒) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการจัดทำบริการสาธารณะ

๔.๑.๓) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล



4.1.1 การมีส่วนร่วมกำหนดทิศทาง นโยบาย หรือแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อปท. พึงจัดให้มีกระบวนการและกลไกให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมกำหนดทิศทาง นโยบาย แผนงานของ อปท. โดยประชาชนที่เข้ามามีความหลากหลายกระจายครอบคลุมทุกชุมชน เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอปัญหาและความต้องการผ่านแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนงานอื่นๆ

● ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



Do's

1. อปท. ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น หรือเข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อกำหนดทิศทาง นโยบาย หรือแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วยความสมัครใจ ตามวัน เวลาและสถานที่ที่เหมาะสม ตลอดจนกับวิถีชุมชน ไม่ซ้ำ หรือครอบคลุมถึงส่วนทุกพื้นที่



Don'ts

1. อปท. มีการขึ้นหรือจัดตั้งม็อบชน โดยเลือกปฏิบัติเฉพาะบางกลุ่มบางฝ่าย เพื่อให้กระบวนการเป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข โดยละเลยความสำคัญต่อการรับฟังความเห็น และการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



4.1.1 การมีส่วนร่วมกำหนดทิศทาง นโยบาย หรือแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น



Do's

2. อปท. นำผล/ข้อเสนอต่าง ๆ จากการประชาคม/รับฟังความคิดเห็นของประชาชนไปขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย



Don'ts

2. อปท. ละเลยไม่ดำเนินการ/ปิดกั้นภาคประชาชนในการชี้แจงและรับฟังความคิดเห็น กรณีที่จะดำเนินโครงการที่มีผลกระทบต่อกว้างขวางในท้องถิ่น เช่น การสร้างสถานที่กำจัดขยะ สร้างถนนหรือคันกั้นน้ำ รวมทั้งเพิกเฉยต่อการนำข้อเสนอจากการประชุมประชาคมไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยปราศจากการชี้แจงเหตุผลให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ



4.1.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการจัดทำบริการสาธารณะ

อปท. พึงส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยสามารถให้ข้อมูล ความคิดเห็น และนำปรึกษา ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติงาน

● ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



Do's

1. อปท. ส่งเสริม/เปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีคุณวุฒิ/วิสัยเหมาะสม หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจำนวนที่ส่วนที่มีผลต่อการตัดสินใจในการบริหารโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ



Don'ts

1. อปท. แต่งตั้งผู้มีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือพวกพ้องเข้าเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานที่สำคัญ โดยไม่เปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้มีความรู้ความสามารถตามความเหมาะสมเข้าร่วม คณะกรรมการ/คณะกรรมการตรวจการจ้าง คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



4.1.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการจัดทำบริการสาธารณะ



Do's

2. อปท. มีการนำความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของบุคลากรและประชาชนไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานและการให้บริการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น



Don'ts

2. ผู้บริหารของ อปท. เพิกเฉยต่อการรับฟังความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการบริหารงานที่ไม่ได้รับการสะท้อนจากบุคลากรหรือประชาชน หรือรับฟังแต่พวกพ้องบุคคลใกล้ชิด เช่น ไม่จัดให้มีแบบสอบถามหรือช่องทางในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และความพึงพอใจต่อการบริหารหรือบริการสาธารณะที่เหมาะสม



4.1.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการสอดส่องติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



Do's

1. อปท. มีการกำหนดกลไกให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเบิกจ่ายงบประมาณในลักษณะการสอบย้อนความถูกต้อง (Cross Check)



Don'ts

1. อปท. ขาดระบบการสอบทาน / ตรวจสอบที่เข้มงวดในการบริหารงบประมาณ ขาดการวางระบบการตรวจสอบภายในที่ดี อันอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดหรือการทุจริต เช่น การเบิกจ่ายเท็จ ปลอมแปลงแก้ไขเอกสารการเบิกจ่าย

ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



4.1.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล



Do's

2. อปท. กำหนดให้มี / ปรับปรุงประกาศสภาท้องถิ่น เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมและการปรึกษาของสภาท้องถิ่นตามระเบียบฯ ให้มีความเหมาะสมกับบริบทแต่ละพื้นที่ เพื่อส่งเสริม/อำนวยความสะดวกให้ประชาชนสามารถเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่น รวมทั้งประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวันเวลาและกำหนดการประชุมสภาท้องถิ่น



Don'ts

2. อปท. ปิดกั้นการตรวจสอบติดตามของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลการประชุมสภาท้องถิ่น เช่น ไม่ให้เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่น หรือมิได้มีการเผยแพร่รายงานการประชุมของสภาท้องถิ่นผ่านช่องทางที่เหมาะสม หรือมิได้จัดทำระเบียบหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่น

๔.๒ การกระจายอำนาจ

การปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้ง มีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่ภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม โดยพิจารณา ๒ ประเด็น ได้แก่

๔.๒.๑) การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ

๔.๒.๒) การกระจายอำนาจไปสู่ภาคส่วนอื่น

 4.2.1 การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ

ในการปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่ภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



Do's

ผู้บังคับบัญชาของ อปท. ส่งเสริมให้มีการมอบอำนาจเพื่อกระจายอำนาจการตัดสินใจและความรับผิดชอบที่เหมาะสม ซึ่งไม่เป็นการเพิ่มขั้นตอนหรือระยะเวลาในการใช้อำนาจ และไม่ต่อม่านการพิจารณาของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ มากเกินความจำเป็น ดังนี้

1. เพิ่มการมอบอำนาจบางเรื่องให้ระดับรองผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานท้องถิ่นในการอนุมัติอนุญาต
2. จัดทำคำสั่งมอบหมายผู้รักษาการแทนในการดำเนินงานปฏิบัติงานได้
3. กรณีการลงนามอนุมัติ อนุญาตตามกฎหมายเฉพาะ มีการจัดทำบัญชีการมอบอำนาจแบบทั่วทั้งสั่ง
4. กรณีอำนาจเฉพาะของผู้บริหารไม่สามารถมอบอำนาจได้ หรือผู้บริหารท้องถิ่นมอบอำนาจให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ให้จัดทำเป็นคำสั่งและประกาศให้ประชาชนทราบด้วย

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

4.2.1 การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ



Don'ts



ผู้บังคับบัญชาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวบอำนาจไว้ที่ตนเองเพียงผู้เดียว ละเลยการมอบอำนาจความรับผิดชอบในการตัดสินใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจอนุมัติ อนุญาต และการจัดบริการสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว ในการรับบริการ เช่น ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ / ปรับปรุงแนวทางการมอบอำนาจให้มีความเหมาะสม รวมทั้งไม่มีการสอบถาม / ตรวจสอบติดตามการใช้อำนาจภายหลังการมอบอำนาจ

 4.2.2 การกระจายอำนาจไปสู่ภาคส่วนอื่น

การกระจายอำนาจในการตัดสินใจให้หน่วยงาน หรือภาคส่วนอื่นๆ หรือประชาชนในพื้นที่ เพื่อจัดการหรือจัดสรรทรัพยากรให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการกระจายบุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี ที่เหมาะสม

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



Do's

1. อปท. ส่งเสริม/สนับสนุน/เปิดโอกาสให้ประชาชน ตัวแทนจากภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมในท้องถิ่น เข้าร่วมในการดำเนินงานในกิจกรรมสาธารณะ และบริการสาธารณะผ่านการเป็นคณะกรรมการ คณะทำงาน และอาสาสมัครประเภทต่าง ๆ



Don'ts

1. อปท. คัดเลือก/แต่งตั้งบุคคลที่ไม่เหมาะสมทางสังคมหรือมีคุณวุฒิ วิทยุฒิ ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานหรือเลือกเฉพาะพวกพ้องของตนเอง

ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

4.2.2 การกระจายอำนาจไปสู่ภาคส่วนอื่น



Do's

2. อปท. สนับสนุน/อุดหนุนเงินงบประมาณ ที่ให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชน/กลุ่มองค์กร/ภาครัฐ/ภาคประชาชนตามระเบียบเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงว่าโครงการที่จะได้รับเงินทุนต้องเป็นภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน/กลุ่ม/องค์กรที่ขอรับเงินอุดหนุนและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย รวมทั้งพิจารณาถึงฐานทรัพยากรในการผลักดัน คือสภาพ และประโยชน์ที่ประชาชนในเขตพื้นที่จะได้รับ



Don'ts

2. อปท. ขาดการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานว่าหน่วยงานองค์กรหรือกลุ่มที่เป็นผู้ได้รับเงินอุดหนุนได้นำเงินที่ได้รับไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ หรือการใช้งบประมาณและการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนโดยไม่คำนึงฐานทรัพยากรการเงินและการคลังที่มีอยู่เป็นการดำเนินการเพื่อการใช้งบประมาณเกินพิกัดการใช้จ่ายเงินอุดหนุนไปนอกกลุ่ม องค์กร เพราะที่เป็นแหล่งของเงิน หรือกลุ่ม องค์กรที่ไม่ได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อความร่มร่มหรือประชาชนในท้องถิ่น



อปท. ไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบการสร้างโรงงาน

เนื่องจากมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนจำนวนน้อยเกินไป

CASE STUDY



ผู้ประกอบการรายหนึ่งจะดำเนินการสร้างโรงงานแปรรูปไม้ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยรอบพื้นที่บ้านดอน และ ใกล้เคียงพื้นที่ ตามระเบียบขั้นตอน ด้วยพื้นที่มีเจ้าของคือโรงเรียนวัดบ้านดอนซึ่งจะประกาศเป็นพื้นที่ปลูกพืชยางพาราและเกษตรกรรม ทั้งนี้มีได้นำเสนอเรื่องโรงงานแปรรูปไม้เข้าสู่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระเทียม อ.กา จ.มุกดาหารซึ่งไม่อนุญาตให้ดำเนินการในส่วนนี้ เนื่องจากมีการพิจารณาความคิดเห็นส่วนที่น้อยเกินไปไม่มีเสียงกึ่งจำนวนประชากรที่มีอยู่จริง และระบบของงานมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด มีต้นเหตุให้คิดอย่างไร? คำตอบอย่างไร? “เห็นด้วย” และ “เห็นด้วยน้อย” เท่านั้น ไม่ได้มีตัวเลือกคำตอบว่า “ไม่เห็นด้วย” อันเป็นการละเลยสิทธิของผู้ได้ใช้พื้นที่โดยรอบพื้นที่ เช่น ต้นยาง ศาลากลางสุดเขตจัดการแนวรั้วที่พบว่า กรณีนี้สภาไม่มีการดำเนินการเพื่อความคิดเห็นจากประชาชนอย่างรอบด้าน ดังนั้น การที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระเทียมมีมติไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบการยื่นคำขอโครงการ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกระเทียมมีมติเช่นนี้จึงมีการไม่อนุญาตคำขอไปยังผู้ประกอบการรายอื่น จึงเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรมด้วย

กรณีศึกษาข้างล่างจะช่วยให้เห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารงานหลักการมีส่วนร่วมโดยคำนึงถึงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างรอบด้านและครอบคลุมทุกชุมชน



เทศบาลดำเนินการรื้อทางเท้าและตัดต้นไม้ที่ปลูกบนทางเท้าออก โดยสอบถามความคิดเห็นของประชาชนไม่ครบถ้วน

CASE STUDY

เทศบาลได้ดำเนินการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการรื้อทางเท้าและตัดต้นไม้ที่ปลูกบนทางเท้าตามแผนการขยายผิวทางจราจร และการเห็นพื้นที่ของรถเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรเท่านั้น โดยไม่ปรากฏข้อมูลหรือมีคำถามที่ระบุถึงการขยายผิวทางจราจรด้วยการรื้อทางเท้าที่มีอยู่ และตัดหรือย้ายต้นไม้ที่ปลูกบนทางเท้าออกทั้งหมดหรือบางส่วน อันเป็นข้อมูลสาระสำคัญของโครงการ

กรณีศึกษาข้างล่างจะช่วยให้เห็นว่า การบริหารงานและการปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วม โดยไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างแท้จริงหรือเพื่อดำเนินการขอความเห็นชอบไปตามขั้นตอน และไม่ได้ให้อำนาจที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินการต่อประชาชน



๕. หลักการรับผิดชอบ

การปฏิบัติงานของ อปท. ต้องมุ่งให้การทำงานมีคุณภาพ สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ และตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียภายในท้องถิ่น หากการทำหน้าที่นั้นเกิดปัญหาหรือข้อขัดข้อง อปท. ต้องสามารถตอบคำถามและอธิบายให้ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นปัญหาเหล่านั้น รวมทั้ง อปท. ยังต้อง มีการจัดทำระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ตลอดจนระบบการบรรเทาปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยคำนึงถึง ๒ องค์ประกอบย่อย ได้แก่

๕.๑) ความรับผิดชอบ

๕.๒) การตอบสนอง

ความรับผิดชอบ

ผู้ทำงานที่มีคุณภาพ **สร้างความเชื่อมั่น** และ **ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน** หากการกระทำที่นั้นเกิดปัญหา/ขัดข้อง ต้องสามารถตอบคำถามและอธิบายเกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้นได้ รวมทั้งต้องมีการจัดทำระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ตลอดจนระบบการบรรเทาปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

ความรับผิดชอบ

- การประเมินผลการปฏิบัติงานและการรายงาน
- ระบบควบคุมภายใน ตรวจสอบภายใน และการบริการความเสี่ยง
- การจัดการเรื่องร้องเรียนและบรรเทาผลกระทบ

การตอบสนอง

- การบริการอย่างมีคุณภาพ
- การตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน

๕.๑ ความรับผิดชอบ

อปท. สามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบและกำหนดให้มีการจัดเตรียมระบบการแก้ไข หรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น จากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ อปท. ทั้งนี้อย่างน้อย ให้พิจารณาความรับผิดชอบให้ครอบคลุมใน ๓ ประเด็น ได้แก่

๕.๑.๑) การประเมินผลการปฏิบัติงานและการรายงาน

๕.๑.๒) ระบบควบคุมภายใน ตรวจสอบภายในและการบริหาร ความเสี่ยง

๕.๑.๓) การจัดการเรื่องร้องเรียนและบรรเทาผลกระทบ

5.1.1 การประเมินผลการปฏิบัติงานและการรายงาน

อปท. ที่ส่งเสริมและกำหนดให้มีเครื่องมือที่ช่วยวัดความสำเร็จในการปฏิบัติงานของพนักงาน และองค์กร ให้เกิดความชัดเจน เป็นรูปธรรม โดยระบบการประเมินผลนั้น ควรต้องสะท้อนให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของตน และตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนได้

● ตัวอย่าง **ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่**



Do's

1. อปท. จัดให้มีกลไกและกระบวนการประเมินผลการบริหารและปฏิบัติราชการเพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินมาเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวางแผนบริหารงาน อปท. โดยพิจารณาประเมินในมิติต่าง ๆ เช่น
 - 1) ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ
 - 2) คุณภาพของบริการ
 - 3) ความคุ้มค่าของภารกิจ
 - 4) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการ

● ตัวอย่าง **ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่**

5.1.1 การประเมินผลการปฏิบัติงานและการรายงาน

Don'ts

1. อปท. ขาดกระบวนการที่วางแผนเรื่องและความสำเร็จที่เป็รูปธรรม เช่น
 - การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่
 - การมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถ
 - การมีระบบประเมินที่ชี้
 - การยกย่องหรือมอบรางวัลให้กับผู้ที่สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด
- รวมถึง การไม่กำหนดปรับปรุงตัวชี้วัด และเป้าหมายในการปฏิบัติงาน รวมถึงละเลยในการติดตามและประเมินผลด้านต่าง ๆ



ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

5.1.1 การประเมินผลการปฏิบัติงานและการรายงาน

✓ Do's

2. อปท. มีการประเมินบุคคล โดยคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานของ พนักงานส่วนท้องถิ่นในตำแหน่งที่ปฏิบัติ และประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับจากการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนท้องถิ่น ผู้ขึ้น ตามประกาศหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลที่ กจ. กท. หรือ กอ.บค. กำหนด

✗ Don'ts

2. อปท. กำหนดตำแหน่งในส่วนราชการ ต่าง ๆ ตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานหน้าที่ ความรับผิดชอบ อำนาจและหน้าที่ ขาดการเชื่อมโยงผลการปฏิบัติงานตาม ตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบกับแรงจูงใจ หรือการให้ค่าตอบแทน เช่น การประเมินผล บุคคลไม่มีการพิจารณาตามภาระงานหรือ ผลงาน แต่ประเมินตามความพอใจเนื่องจาก เป็นบุคคลใกล้ชิด หรือพรรคพวก



5.1.2 ระบบควบคุมภายใน ตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

อปท. ต้องมีกระบวนการควบคุมภายใน ตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง ที่มีมาตรฐาน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความโปร่งใส และบรรลุผลสำเร็จตามภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบ และได้รับความเชื่อมั่น และความรู้ไว้จากประชาชน

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

✓ Do's

1. อปท. ส่งเสริมให้มีการจัดการระบบ ควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง ตามหลักเกณฑ์ของ กระทรวงการคลังผ่านรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับประเมินผลและจัดทำ รายงานประเมินผลส่งให้ผู้กำกับดูแล

✗ Don'ts

1. อปท. ละเลยต่อการจัดการระบบ ควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง และไม่มีการนำ ผลจากการวิเคราะห์/ประเมินผลความเสี่ยง ไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

5.1.2 ระบบควบคุมภายใน ตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง



✓ Do's

2. อปท. จัดให้มีกระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบ ต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้สามารถดำเนินการบรรเทาวิกฤตประสพ และเพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ โดยการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

- 1) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 2) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 3) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 4) พิจารณาพบทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ทั้งนี้ ควรวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงภายใต้สภาพพื้นที่ บริบท/เงื่อนไข ความความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ของตนเอง

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

5.1.2 ระบบควบคุมภายใน ตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง



Don'ts

2. อปท. ไม่มีบุคลากรในตำแหน่งงานตรวจสอบภายใน หรือไม่มีการมอบหมายให้มีผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ดังกล่าวตามความเหมาะสม ละเลยการส่งเสริม/สนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบมีความรู้ อย่างเพียงพอต่อการควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยง มีการออกแบบ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จนไม่ทราบความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่แท้จริงของตนเอง



ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

5.1.2 ระบบควบคุมภายใน ตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง



Do's

3. อปท. มีการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นอย่างรอบคอบรอบด้าน เช่น

- ความเสี่ยงในเรื่องการทุจริต
- ความเสี่ยงในเรื่องการบริหารงบประมาณ
- ความเสี่ยงในการบริหารงานบุคคล

รวมถึง การกำหนดให้มีแผน/กลไกในการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้น

Don'ts

3. อปท. ขาดการบริหารความเสี่ยงไม่ให้ความสนใจการประเมินปัจจัยหรือเหตุปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงานและไม่มีการกำหนดวิธีบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม



5.1.3 การจัดการเรื่องร้องเรียนและบรรเทาผลกระทบ

อปท. ต้องมีข้อมูล/ระบบ/วิธีการจัดการข้อร้องเรียนและบรรเทาผลกระทบต่อปัญหาหรือข้อขัดข้องที่ประชาชนร้องเรียน รวมทั้งต้องกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการให้ทราบ และรายงานรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นปัญหาให้สาธารณชนได้รับทราบ พร้อมทั้งมีระบบการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการป้องกันปัญหาในรูปนโยบายและลักษณะเดิมไม่ให้เกิดขึ้นอีก

ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

Do's

1. อปท. มีการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยกำหนดให้มีหลักเกณฑ์ วิธีการในการจัดการเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์หลากหลายช่องทาง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์เพื่อดำเนินการตามกระบวนการให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีการแจ้งผลกลับไปยังผู้ร้องเรียนทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด

Don'ts

1. อปท. ละเลยเมื่อมีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรือคาดว่าจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากการปฏิบัติงาน รวมถึงไม่ให้ความใส่ใจต่อการหาหนทางแก้ไข บรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ มีธรรมาภิบาล บังคับใช้อำนาจในดุลยพินิจ เช่น กำหนดช่องทางการร้องเรียนที่มีลักษณะซ้ำซ้อน สร้างขั้นตอนเกินความจำเป็นและไม่สะดวกต่อผู้ได้รับความเดือดร้อน

ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

5.1.3 การจัดการเรื่องร้องเรียนและบรรเทาผลกระทบ



Do's

2. อปท. มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการร้องเรียน ร้องทุกข์เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีการจัดทำฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียน เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขไม่ให้เกิดปัญหาในลักษณะเดิมขึ้นอีก

Don'ts

2. อปท. ไม่มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ถึงช่องทาง กระบวนการ และระยะเวลาดำเนินการในการร้องเรียน ร้องทุกข์ให้ประชาชนทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น คู่มือฉบับประชาชน แผ่นพับ แบนเนอร์แสดง ณ จุดบริการ

๕.๒ การตอบสนอง

อปท. ต้องสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนอง ตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม โดยต้องคำนึงถึง

๕.๒.๑ การบริการอย่างมีคุณภาพ

๕.๒.๒ การตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน



6.1.1 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีความชัดเจน ครอบคลุม ต่อสนองต่อความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและประเทศ โดยวางเป้าหมายแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

•• ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



Do's

อปท. มีกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีการวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานอย่างรอบด้าน ตามความจำเป็นและผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ และให้ความสำคัญกับการประสานแผนในแต่ละระดับ เพื่อการจัดทำแผนในพื้นที่ที่มีความสอดคล้องและไม่ซ้ำซ้อนกัน สามารถนำโครงการ/กิจกรรมที่เกื้อหนุนการพัฒนาเข้าสู่แผนพัฒนาในระดับสูงขึ้นไปได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

•• 6.1.1 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น



Don'ts



อปท. ขาดการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของตน หรือคิดล่อลวงวิสัยทัศน์ดังกล่าว มาจากอปท. อื่น และไม่มีการบูรณาการและประสานแผนพัฒนาประเภทต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ ละเลยการทบทวนหรือปรับปรุงโครงการ/กิจกรรมที่เกื้อหนุนการพัฒนาให้เกิดการเชื่อมโยงกันระหว่างพื้นที่ของ อปท. ตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป หรือหน่วยงานอื่น ๆ ต่างคนต่างงานเกิดความซ้ำซ้อน สิ้นเปลืองงบประมาณ



6.1.2 แนวทางการปฏิบัติงานที่ทำได้บรรลุเป้าหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มุ่งผลของความสำเร็จ ตามวิสัยทัศน์ที่ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งกำหนดระบบการติดตามประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

•• ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



Do's

1. อปท. มีการบริหารจัดการโครงการ/กิจกรรมได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น สามารถอธิบายผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในเชิงเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และอื่น ๆ



Don'ts

1. อปท. ไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานโครงการ/กิจกรรมเพื่อบรรลุตามเป้าหมายให้ชัดเจนและเหมาะสมตามมาตรฐานการบริหารหรือการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

•• 6.1.2 แนวทางการปฏิบัติงานที่ทำได้บรรลุเป้าหมาย



Do's

2. อปท. มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจอย่างต่อเนื่อง และนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น



Don'ts

2. อปท. ขาดการจัดการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนข้อมูลพื้นฐานข้อมูลใช้ในการบริหาร เช่น

- ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอย
- ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เพื่อจัดการด้านการเงินการบัญชี การคลัง และการจัดเก็บภาษีประเภทต่าง ๆ

รวมถึงไม่มีการกำหนดแผนงาน จัดทำงบประมาณในการบริหารทรัพยากรที่ชัดเจน

๖.๒ ประสิทธิภาพ

อปท. ต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลผลิตภาพ ที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ทั้งนี้ต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวก และลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ซ้ำซ้อนและไม่มีความจำเป็นโดยต้องคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

๖.๒.๑ ความประหยัด

๖.๒.๒ ความรวดเร็ว

๖.๒.๓ มาตรฐานและการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ



6.2.1 ความประหยัด

การนำทรัพยากรเพื่อการบริหารส่วนท้องถิ่นไปใช้อย่างคุ้มค่าใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่น โดยคำนึงถึงต้นทุนการผลิตและการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด รวมทั้งประเมินความคุ้มค่าเทียบและพิจารณาต้นทุนในการบริหาร/กิจการ

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

Do's

1. อปท. นำระบบบริหารจัดการสมัยใหม่มาใช้ โดยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคม ตามความเหมาะสมและกำลังงบประมาณ ในการปฏิบัติหน้าที่และขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ เพื่อช่วยลดขั้นตอน เพิ่มประสิทธิภาพ ประหยัดค่าใช้จ่าย ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยไม่เกิดผลเสียภายนอกภารกิจ

Don'ts

1. อปท. มีการจัดตั้ง/คำนวณงบประมาณในการดำเนินงาน/กิจกรรม ในวงเงินประมาณที่สูงกว่าที่ควรจะเป็น ไม่คุ้มค่า ละเลยการตรวจสอบต้นทุน ในการปฏิบัติงานและการดำเนินงานโครงการ ใช้งบประมาณและทรัพยากรฟุ่มเฟือย

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



6.2.1 ความประหยัด

Do's

2. กรณีภารกิจของ อปท. ใดมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงาน หรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกันควรจัดให้มีการบูรณาการความร่วมมือกันระหว่าง อปท. หรือหน่วยงานอื่นๆ ตามแนวทางที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่อปท. ได้ประกาศไว้

Don'ts

2. อปท. ไม่คำนึงถึงลำดับความสำคัญ และความจำเป็นเร่งด่วน ขาดการวางแผนที่ดี ละเลยการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินการบรรลุผลตามภารกิจเกิดความคุ้มค่าและประหยัด

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

6.2.1 ความประหยัด



Do's

3. อปท. มีการประเมินความคุ้มค่าในเชิงภารกิจก่อนและหลังการดำเนินโครงการ/กิจกรรม โดยพิจารณาเปรียบเทียบ จากประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับกับวงเงินงบประมาณที่ใช้จ่ายไป ทั้งนี้ ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ต้องรวมไปถึงผลทั้งที่คำนวณเป็นตัวเงิน และไม่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้

Don'ts

3. อปท. ดำเนินการตามนโยบายฝ่ายการเมือง โดยละเลยการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบทุกด้าน ไม่คำนึงถึงประโยชน์หรือผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประชาชน

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่



6.2.1 ความประหยัด



Do's

4. อปท. มีการพิจารณาทบทวน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภารกิจที่ไม่คุ้มค่าหรือไม่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อลดการค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงสิทธิ ความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันของประชาชนทุกกลุ่มด้วย

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

6.2.1 ความประหยัด

Don'ts

4. อปท. บริหารจัดการหรือการดำเนินงานโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดต่อสัมพันธภาพกับประชาชนหรือช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบ ให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือในลักษณะซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงใช้งบประมาณอย่างสิ้นเปลืองในการสิ่งที่ไม่มีความจำเป็น เช่น

- ทำทางจักรยานบนถนนตามกระแสน้ำ โดยไม่พิจารณาถึงผู้ใช้งานจริงและสภาพถนนที่สัญจร
- แจกผ้าห่มกับคนหนาวซ้ำซ้อนกับหน่วยงาน/องค์กร/มูลนิธิการกุศลอื่น
- จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็น
- จัดทำและติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์งานเดียวกันซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น
- จัดสร้างอาคาร สถานที่ และสิ่งก่อสร้างที่เกินความจำเป็นหรือมีความจำเป็นที่ไม่สามารถใช้งานได้จริง
- ปรับปรุงภูมิทัศน์ตามไหล่ทาง/กระถางดอกไม้ถนนตามความต้องการของประชาชน



6.2.2 ความรวดเร็ว

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ค่าใช้จ่ายหรือระยะเวลาที่กำหนดให้บริการอย่างรวดเร็ว สอดคล้องต่อความคาดหวังของประชาชน และลดขั้นตอนลดความยุ่งยากได้อย่างทันควร

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

Do's

อปท. มีการนำวิธีการบริหาร จัดการ/นวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา ลดขั้นตอน ระยะเวลา และประหยัดค่าใช้จ่าย เช่น

- การมีระบบการเตือนภัยที่เกิดจากธรรมชาติ
- การแจ้งเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ และตอบกลับผ่านระบบออนไลน์

Don'ts

อปท. ไม่มีการทบทวน ปรับปรุงกระบวนการงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้การดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาและการจัดบริการสาธารณะเกิดความล่าช้า



6.2.3 มาตรฐานและการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนได้มาตรฐาน รวมทั้งพัฒนาระบบการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ

ตัวอย่าง ข้อแนะนำที่ควรคำนึงในการบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่

Do's

1. อปท. มีการจัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน/มาตรฐานการให้บริการเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

2. อปท. จัดทำฐานข้อมูล บันทึกสถิติการให้บริการ ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจ ตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพการให้บริการประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

Don'ts

1. อปท. ขาดการสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องหรือขาดมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติ ไม่มีการจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติงานการ รวมถึงการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ

2. อปท. ขาดการสำรวจความพร้อม ต้นทุนองค์ความรู้ วิธีการดำเนินงาน การจัดทำโครงการจัดซื้อจัดจ้างหรือ เครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้สนับสนุนการให้บริการ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานในการดำเนินงาน



CASE STUDY

โครงการ “รู้น้ำ รู้ชีวิต”



โครงการ “รู้น้ำ รู้ชีวิต” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับน้ำและน้ำดื่ม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้และเข้าใจในกระบวนการจัดการน้ำในพื้นที่ของตนเอง

โครงการ “รู้น้ำ รู้ชีวิต” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับน้ำและน้ำดื่ม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้และเข้าใจในกระบวนการจัดการน้ำในพื้นที่ของตนเอง

1) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการน้ำและน้ำดื่ม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้และเข้าใจในกระบวนการจัดการน้ำในพื้นที่ของตนเอง

2) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการน้ำและน้ำดื่ม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้และเข้าใจในกระบวนการจัดการน้ำในพื้นที่ของตนเอง

3) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการน้ำและน้ำดื่ม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้และเข้าใจในกระบวนการจัดการน้ำในพื้นที่ของตนเอง

การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการน้ำและน้ำดื่ม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้และเข้าใจในกระบวนการจัดการน้ำในพื้นที่ของตนเอง

การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการน้ำและน้ำดื่ม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้และเข้าใจในกระบวนการจัดการน้ำในพื้นที่ของตนเอง

การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการน้ำและน้ำดื่ม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำ และส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้และเข้าใจในกระบวนการจัดการน้ำในพื้นที่ของตนเอง

มอบหมายงานโดยไม่คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของงาน

CASE STUDY



โครงการก่อสร้างระบบประปาในพื้นที่หนึ่งแห่งเกิดความเสียหายหลายครั้งหลายครา เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่งตั้งคณะเจ้าหน้าที่ชุดหนึ่งเป็นประธานและกรรมการตรวจการจ้างโครงการฯ โดยที่ไม่ได้บุคคลที่มีความรู้หรือความชำนาญในหลักวิชาการทางด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้อง และในช่วงเวลาเดียวกันยังแต่งตั้งคณะเจ้าหน้าที่ชุดหนึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนหลายโครงการซ้อนกัน ส่งผลให้โครงการดังกล่าวเกิดความเสียหาย ดังนั้น หากปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเสียหายจากกรณีดังกล่าว เกิดจากความบกพร่องของระบบการดำเนินงาน และเจ้าหน้าที่ไม่ใส่ใจปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบและตรวจการจ้างแต่ละโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรรับผิดชอบร่วมกันกับคณะเจ้าหน้าที่ชุดดังกล่าวด้วย

กรณีศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึง การบริหารงานที่ไม่สอดคล้องกับหลักความคุ้มค่า โดยไม่คำนึงถึงการวัดความสำเร็จและประสิทธิผลและปริมาณการปฏิบัติงานของบุคลากรส่งผลให้ปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เป้าหมายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ